

KAUPAN LIITTO

Verkkokauppa ja EU:n ulkopuolisten toimijoiden saama kilpailuetu

Eduskunnan talousvaliokunta
19.11.2019

Kilpailuasetelma on epäreilu

- Kaupan alan sääntely-ympäristössä on puutteita, joiden vuoksi ulkomainen verkkokauppa ja verkkoalustat saavat epäreilua kilpailuetua Suomessa toimivaan kauppaan nähden. EU:n ulkopuolinen verkkokauppa ei tyypillisesti joko ole eurooppalaisen sääntelyn piirissä tai sitä ei pystytä valvomaan.
- Ongelma korostuu erityisesti EU:n ulkopuolisten verkkoalustojen välityksellä käytävässä kuluttajakaupassa. Verkkoalustoihin ei ylipäätään kohdistu samanlaisia vastuita lainsäädännöstä kuin EU-maahantuojiin ja -jakelijoihin.

Ongelmat kilpailuasetelmassa näkyvät erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

Tuoteturvallisuus- ja kemikaalisääntely

Kuluttajansuojasääntely

Jätelainsäädäntö

Arvonlisäverotus

Vähäarvoisten tuotteiden tullaus

Kansainvälisen postin säännöt

Verkkoalustat ja EU:n ulkopuoliset verkkokaupat pelaavat eri säännöillä

Mikä on verkkoalusta?

- Verkkoalustoilla tarkoitetaan verkossa toimivia välityspalveluita eli markkinapaikkoja, jotka mahdollistavat mm. sen, että muut yritykset voivat tarjota alustalla kuluttajille tavaroita tai palveluja.
 - Tunnetuimpia ja suurimpia ylikansallisia alustoja kulutustavarakaupassa ovat **Amazon**, **Ebay**, **AliExpress** ja **Wish**. Niiden kautta miljoonat EU:n ulkopuoliset yritykset voivat myydä tuotteitaan mm. Suomeen.
- Kuluttajalle verkkoalusta näyttäytyy tuotteen jälleenmyyjänä, vaikka myyjä yleensä onkin muu taho kuin alusta itse. Silloin kun alusta tarjoaa yksittäisille kauppiaille markkinapaikan, eikä se itse toimi tuotteiden jälleenmyyjänä tai EU-maahantuoja, ei alusta myöskään ole vastuussa esim. EU:n tuote- ja kemikaalilainsäädännön noudattamisesta.

Esimerkki jakeluketjusta kuluttajakaupassa

Perinteinen jakeluketju

Tavarantoimittaja

- Myy tuotteita jälleenmyyjälle.
- Vastaa maahantuojana EU-lainsäädännön noudattamisesta, mm. kuluttajaturvallisuus ja jätesääntely.

Jälleenmyyjä

- Myy tuotteita kuluttajalle.
- Vastaa EU-lainsäädännön noudattamisesta, mm. kuluttajansuojasta.

Kuluttaja

- Ostaa tuotteita jälleenmyyjältä.

Sopimussuhde

Sopimussuhde

Jakelu verkkoalustan kautta

Jälleenmyyjä

- Myy tuotteita kuluttajalle.
- Vastaa lainsäädännön vaatimuksista, jos toimii EU-alueella.

VERKKOALUSTA

- Toimii välittäjänä myyjän ja kuluttajan välillä.
- Ei omista eikä myy tuotteita, ei toimi maahantuojana.
- Ei vastuita

Kuluttaja

- Ostaa tuotteita jälleenmyyjältä.

Sopimussuhde